

VŨNG VÀNG ĐI QUA NĂM CŨ, TỰ TIN BƯỚC VÀO NĂM MỚI VỚI NHIỀU NỖ LỰC, HỨA HẸN MỚI

LÊ THANH HẢI *

TRONG những tháng đầu năm 2004 vừa qua, người lạc quan nhất cũng không khỏi băn khoăn khi kinh tế thành phố có những tín hiệu không mấy sáng sủa. Dịch cúm gia cầm, bệnh đốm trắng ở tôm, rồi giá xăng dầu, sắt thép, vật tư, nguyên liệu tăng cao, v.v.. đã làm cho tốc độ phát triển sản xuất - kinh doanh của các doanh nghiệp ở thành phố Hồ Chí Minh chậm lại. Kết thúc quý I, GDP trên địa bàn thành phố chỉ tăng 8,5%, thấp hơn cùng kỳ năm trước 1%. Sang quý II, kinh tế tuy có chuyển biến tích cực hơn, nhưng tốc độ tăng trưởng sản xuất công nghiệp của thành phố vẫn tiếp tục chậm hơn cùng kỳ; giá trị sản xuất nông nghiệp cũng thấp hơn cùng kỳ năm trước 21,7%.v.v.. Công nghiệp thành phố có xu hướng mất dần các lợi thế so với các địa phương khác như về quỹ đất, giá đất, giá nhân công và các chi phí đầu vào khác, v.v..

Với tinh thần nhìn thẳng vào sự thật; khách quan và nghiêm túc, Đảng bộ, chính quyền thành phố đã đánh giá đúng thực trạng, chỉ rõ nguyên nhân của từng mặt, từng vấn đề; nhất là cùng đồng tâm, hiệp lực tìm cách tháo gỡ khó khăn. Các biện pháp cơ bản

là đẩy mạnh khu vực dịch vụ, hoạt động xúc tiến thương mại, đầu tư; tích cực mở rộng thị trường trong nước và nước ngoài, tạo môi trường đầu tư thực sự thông thoáng, chú trọng đầu tư cơ sở vật chất, nâng cấp các cơ sở kinh doanh thương mại, du lịch v.v..

Sau một năm nỗ lực phấn đấu, hòa cùng những thành tựu rất đáng phấn khởi của cả nước, thành phố Hồ Chí Minh đã vượt qua khó khăn, thu được nhiều thành quả rất đáng khích lệ trên nhiều lĩnh vực. Các chỉ tiêu kinh tế - xã hội do Thành ủy và Hội đồng Nhân dân thành phố đề ra đầu năm 2004 đều đã đạt và vượt kế hoạch với những con số đầy sức thuyết phục; trong đó nổi bật nhất là 5 thành tựu sau đây:

Một là, đạt tốc độ tăng trưởng kinh tế 11,6%. Đây là mức tăng trưởng cao nhất trong 6 năm qua và năm sau cao hơn năm trước. Đáng chú ý là khu vực kinh tế dân doanh dẫn đầu về mức tăng trưởng, đạt 14,5% (khu vực kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài là 12% và khu vực kinh tế nhà nước là 8,8%.

* Ủy viên Trung ương Đảng, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân thành phố Hồ Chí Minh

Đây cũng là năm kim ngạch xuất - nhập khẩu của thành phố tăng 33,6% cao nhất từ trước đến nay. Dịch vụ - thương mại chiếm tỷ trọng 50,1%, tăng 11,1% trở thành ngành đóng vai trò quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế của thành phố. Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ năm 2004 tăng 16,3% (năm 2003 là 9,1%). Doanh thu du lịch tăng 37% và lượng khách du lịch quốc tế đến thành phố tăng 23%. Nhiều loại hình dịch vụ mới đang hình thành và được khẳng định, nhất là sản xuất phần mềm và công nghệ cao, kéo theo tỷ trọng kinh tế tri thức tăng lên.

Hai là, thu ngân sách và huy động vốn đầu tư toàn xã hội đạt mức cao nhất từ trước đến nay. Năm 2004, thành phố thu ngân sách trên địa bàn đạt trên 49.000 tỉ đồng, vượt 3,2% so với dự toán và tăng 17,9% so với năm 2003. Trong đó thu thuế xuất - nhập khẩu là 18.500 tỉ đồng, bằng 87,3% dự toán, thu thuế nội địa đạt gần 27.300 tỉ đồng, vượt 7,6% so với dự toán. Tổng chi ngân sách địa phương trên 15.800 tỉ đồng. Huy động vốn đầu tư toàn xã hội đạt gần 43.000 tỉ đồng, tăng 15,6% so với năm trước. Trong tổng vốn đầu tư năm 2004, có 10.000 tỉ đồng vốn ngân sách (chiếm 1/4 vốn đầu tư toàn xã hội) được đầu tư cho các công trình phúc lợi xã hội của thành phố. Điều này có ý nghĩa rất quan trọng cho quá trình phát triển kinh tế - xã hội của thành phố trong những năm tiếp theo.

Ba là, những chỉ tiêu liên quan đến chất lượng sống của người dân thành phố đều đạt và vượt kế hoạch đề ra. Cụ thể là đến cuối năm có 82% hộ dân được cung cấp nước sạch, 150 triệu lượt người sử dụng phương tiện vận tải hành khách công cộng. Thành phố đã đầu tư xây dựng được gần 3 triệu m² nhà ở bằng nhiều nguồn vốn. Thu nhập bình quân đầu người đạt 1.800 USD/năm.

Bốn là, hoàn thành chương trình xóa đói giảm nghèo theo tiêu chí của thành phố và tiếp tục thực hiện Chương trình xóa đói giảm nghèo theo tiêu chí mới là đạt mức thu nhập dưới 6 triệu đồng/người/năm đối với những hộ trong chương trình xóa đói giảm nghèo.

Năm là, bước đầu thực hiện thành công đề án "Tổ chức quản lý, giáo dục dạy nghề và giải quyết việc làm cho người sau cai nghiện". Thành phố đã ban hành các chính sách ưu đãi đầu tư và tăng cường cơ sở vật chất, giải quyết việc làm cho người sau cai nghiện. Đến nay đã có gần 10.500 học viên và khoảng 5.400 người sau cai nghiện có việc làm. Thành phố cũng đã tạo được sự chuyển biến tích cực về trị an và trật tự đô thị; tệ nạn ma túy được xử lý quyết liệt; các hoạt động xã hội - từ thiện được tổ chức rộng khắp, sôi nổi và đạt hiệu quả cao. Cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", trong năm qua tiếp tục được thực hiện có kết quả với trên 63.000 điển hình "người tốt, việc tốt", hơn 770.000 hộ dân đạt tiêu chuẩn "gia đình văn hóa". Hoạt động văn học - nghệ thuật, thông tin báo chí, xây dựng các thiết chế văn hóa... của thành phố đều đạt được những tiến bộ rõ rệt.

Những thành tựu quan trọng đó là kết quả của sự phấn đấu, năng động, sáng tạo của các tầng lớp nhân dân; của các ngành, các cấp và lực lượng vũ trang; đồng thời được sự quan tâm chỉ đạo và hỗ trợ hiệu quả của Trung ương; của các nhà khoa học, các nhà doanh nghiệp trong và ngoài nước, của kiều bào ở nước ngoài; của các địa phương bạn; sự thông tin và động viên kịp thời của các cơ quan thông tin đại chúng... Những thành quả và sự quan tâm, ủng hộ, trên đây là cơ sở để thành phố vững tin hơn thực hiện thắng lợi nhiệm vụ năm cuối của kế hoạch 5 năm (2001 - 2005) với những nỗ lực, quyết tâm mới.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, thành phố Hồ Chí Minh vẫn còn có những khó khăn thách thức, đòi hỏi Đảng bộ, chính quyền và nhân dân phải ra sức phấn đấu để vượt qua, đưa thành phố tiếp tục ổn định và phát triển trong thời gian tới.

Một là, kinh tế tăng trưởng nhanh, nhưng chưa bền vững, chất lượng tăng trưởng chưa cao, từ đó dẫn đến sức cạnh tranh của nền kinh tế cũng như của các doanh nghiệp còn yếu. Đây cũng là một thách thức rất lớn đối với thành phố trước yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa và trong tiến trình hội nhập kinh tế khu vực và thế giới.

Hai là, việc phát triển đô thị tuy có nhiều chuyển biến nhưng chưa có các thay đổi mang tính đột phá, nhằm bảo đảm yêu cầu tăng trưởng kinh tế, cải thiện dân sinh. Việc quản lý đô thị còn nhiều yếu kém, bất cập, nhất là trong các vấn đề quy hoạch và quản lý quy hoạch, quản lý đất đai, xây dựng, vệ sinh môi trường; những thách thức về nhà ở, việc làm, an ninh trật tự v.v.. trong đó có những vấn đề bức xúc như ùn tắc giao thông, ngập nước trong mùa mưa do triều cường.

Ba là, về cải cách hành chính, tuy đã có nhiều nỗ lực trong cải cách hành chính, nhất là cải tiến thủ tục trong giao đất, cho thuê đất, trong xây dựng nhà ở, thu hút đầu tư nước ngoài v.v.. nhưng nhìn chung tiến triển còn chậm. Nơi này, nơi khác cán bộ, viên chức còn gây phiền hà, những nhiễu nhân dân và doanh nghiệp, nhất là tình trạng tiêu cực, tham nhũng trong một bộ phận cán bộ, viên chức của bộ máy nhà nước.

Năm 2005 là năm có ý nghĩa rất lớn đối với cả nước và thành phố Hồ Chí Minh. Đây là năm có những sự kiện trọng đại của đất nước: 75 năm Ngày thành lập Đảng, 60 năm Quốc khánh, 115 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 30 năm Ngày giải phóng

miền Nam, thống nhất đất nước. Đây cũng là năm mà Đảng bộ thành phố tiến hành Đại hội Đảng các cấp. Để thiết thực chào mừng các sự kiện trọng đại đó, thành phố ra sức huy động nguồn lực toàn xã hội để thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ, các chỉ tiêu kinh tế - xã hội đã đề ra trong kế hoạch 5 năm đầu của thế kỷ XXI. Tất cả các chỉ tiêu chủ yếu như tăng trưởng kinh tế, quản lý đô thị, giải quyết việc làm, nhà ở, cung cấp nước sạch, giáo dục - đào tạo, chăm sóc sức khỏe v.v.. đều phải đạt mức cao hơn năm 2004. Bên cạnh đó, an ninh chính trị trên địa bàn của một thành phố trung tâm phía Nam phải được giữ vững, bảo đảm cuộc sống yên lành để nhân dân yên tâm làm ăn, sinh sống. Đây cũng là năm thành phố sẽ tiếp tục đối mặt với những thách thức lớn hơn của quá trình chủ động hội nhập kinh tế khu vực và kinh tế quốc tế.

Để vượt qua những trở ngại đó và hoàn thành tốt những nhiệm vụ quan trọng đã đặt ra, thiết thực chào mừng những ngày lễ trọng đại của dân tộc, thành phố phát động phong trào thi đua yêu nước sâu rộng ở tất cả các ngành, các cấp; đồng thời tích cực hưởng ứng cuộc vận động "chống lãng phí, thực hành tiết kiệm", trước hết là trong bộ máy chính quyền các cấp, nhằm tạo ra động lực và niềm tin mới để xây dựng và phát triển thành phố theo hướng ngày càng văn minh, hiện đại.

Một trong những tín hiệu vui trong những ngày đầu của năm mới là thành phố vừa đón 243 khách quốc tế đầu tiên thuộc các nước châu Âu đến "xông đất" qua cửa khẩu sân bay Tân Sơn Nhất. Lượng khách du lịch quốc tế đăng ký đến thành phố Hồ Chí Minh trong 5 ngày đầu năm mới gần 7.500 người; Việt kiều về quê ăn Tết năm nay qua thành phố Hồ Chí Minh dự đoán sẽ vượt ngưỡng 100.000 người. Điều này cho thấy thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục là địa chỉ có sức hấp dẫn đối với bè bạn năm châu.

Năm 2005, thành phố sẽ khởi công hàng loạt công trình lớn đánh dấu sự phát triển mới cả về lượng và chất. Đó là dự án đại lộ đông - tây và đường hầm qua Thủ Thiêm nối liền 8 quận, huyện của thành phố. Dự án khởi công vào tháng 1-2005 và hoàn thành cuối năm 2007. Dự án cầu Thủ Thiêm qua sông Sài Gòn kết nối trung tâm thành phố với khu đô thị mới Thủ Thiêm và dự án cầu Phú Mỹ - cầu dây văng hiện đại của thành phố cũng sẽ được khởi công trong năm 2005. Công trình cầu Tân Thuận 2 sẽ hoàn thành đưa vào sử dụng trong năm 2005. Cũng trong năm nay, thành phố sẽ khởi công một số hạng mục trong dự án đầu tư xây dựng khu đô thị mới Thủ Thiêm; nâng cấp, mở rộng đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa - Nguyễn Văn Trỗi; khẩn trương chuẩn bị dự án xây dựng hai tuyến tàu điện ngầm ở thành phố.

Tiềm năng phát triển của thành phố Hồ Chí Minh còn rất lớn, bởi nó hội tụ cả "thiên thời", "địa lợi" và "nhân hòa". Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố bằng những việc làm cụ thể, thiết thực đang thể hiện rõ quyết tâm đổi mới theo đường lối của Đảng đề ra như: xây dựng các mô hình quản lý phù hợp; có sự định hướng cho từng giai đoạn, với sự lãnh đạo, chỉ đạo và điều hành tập trung, trọng tâm, trọng điểm tìm cách khơi nguồn tiềm năng, tạo nên các nguồn lực mạnh mẽ, để thúc đẩy kinh tế thành phố phát triển nhanh, mạnh, xứng đáng là thành phố năng động và sáng tạo trong quá trình, phát triển.

Bước vào năm mới Ất Dậu 2005, với những nhiệm vụ mới và nỗ lực mới Đảng bộ, chính quyền, nhân dân thành phố nhất định sẽ tiếp tục giành được nhiều thành tựu to lớn, xứng đáng với vinh dự thành phố được mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. □

NÂNG CAO NĂNG LỰC...

(Tiếp theo trang 43)

vận tải, thanh toán, công nhận kết quả kiểm tra vệ sinh, kiểm dịch, tiêu chuẩn và chất lượng hàng hóa. Hỗ trợ doanh nghiệp giải quyết những vấn đề mới trong hội nhập như tranh chấp thương mại, đáp ứng yêu cầu chất lượng, vệ sinh, an toàn thực phẩm, các tiêu chuẩn kỹ thuật và bảo vệ môi trường, tiêu chuẩn lao động.

Thực hiện các cam kết về giảm thuế, xóa bỏ hàng rào phi thuế. Thay thế chế độ giá tính thuế tối thiểu bằng giá ghi trên hợp đồng phù hợp với Hiệp định về trị giá hải quan của WTO. Cải cách thủ tục hải quan theo hướng đơn giản hóa và hài hòa thủ tục với chuẩn mực quốc tế. Ban hành các biện pháp phòng vệ và tự vệ phù hợp với quy định của WTO.

Thứ năm, tăng cường năng lực công nghệ của doanh nghiệp, trợ giúp doanh nghiệp chuyển giao công nghệ, tiến tới cạnh tranh bằng sản phẩm có hàm lượng tri thức cao và có tính độc đáo. Đơn giản hóa thủ tục đăng ký quyền sở hữu trí tuệ. Xây dựng khung pháp lý cho thị trường khoa học công nghệ, mở rộng phạm vi bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ phù hợp với quy định của WTO và các điều ước quốc tế đã ký kết.

Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, mở rộng quyền chủ động cho các cơ sở giáo dục - đào tạo, dạy nghề trong việc tuyển sinh, lựa chọn chương trình bổ sung cho chương trình bắt buộc. Khuyến khích hợp tác, trao đổi, liên doanh với tổ chức nước ngoài. Tiếp tục thực hiện chương trình cử người ra nước ngoài học tập và mời chuyên gia nước ngoài vào đào tạo cho giảng viên trong nước.

Sớm thống nhất quy định về tiền lương tối thiểu cho các khu vực kinh tế và cho toàn quốc. Xóa bỏ chế độ duyệt thang bảng lương. Sửa đổi chế độ lao động và tiền lương phù hợp với quy định của Tổ chức Lao động quốc tế (ILO). □